

Fredrik Reinfeldt - pravcový premiér Švédska

23.listopadu 2006 Petr Sokol

Teprve jedenačtyřicetiletý Reinfeldt stojí od roku 2003 v čele konzervativní strany Umírnění. Vystudovaný ekonom už v 18 letech vstoupil do mládežnické organizace této strany. Po devíti letech práce v ní dosáhl až na vrchol její hierarchie a byl zvolen předsedou, a to ve velmi těsném souboji, který rozdělil dvě názorové skupiny uvnitř mládežnické organizace. Už v roce 1991 byl zvolen poslancem švédského parlamentu Riksdag.

Z čela mládeže do vnitrostranické opozice

Volby v roce 1991 znamenaly podobný historický přelom jako ty letošní. Pravice tehdy po mnoha letech dokázala porazit švédskou sociální demokracii a tehdejší vůdce Umírněných Carl Bildt se postavil do čela koaliční vlády. Reinfeldt z pozice šéfa stranické mládežnické organizace zpočátku podporoval Bildtovu vládu, ale brzy tábor Bildtových podporovatelů opustil. Po volební porážce Umírněných v roce 1994 a odchodu do opozice začal Reinfeldt předsedu strany Carla Bildta otevřeně kritizovat. Označoval jeho vliv ve straně za příliš silný a jeho osobnost považoval za ideální objekt pro karikování ze strany socialistů. Podle Reinfeldta Bildt dával příliš na odív svou příslušnost ke společenské elitě, což levice lehce využívala k vytváření obrazu Umírněných jako strany prosazující jen zájmy nejbohatších.

Stranické vedení Reinfeldta odsunulo z významných funkcí, přestože zmírnil své kritické připomínky. Až odchod Bildta z čela strany v roce 1999 umožnil Reinfeldtovi návrat do širšího vedení strany a získal pozici předsedy právního výboru v parlamentu. Ani nový předseda strany Bo Lundgren ovšem v roce 2002 parlamentní volby nevyhrál a Reinfeldt byl po volbách zvolen nejprve předsedou parlamentního klubu a v říjnu 2003 jednohlasně i předsedou strany.

Noví Umírnění

Reinfeldt se v čele strany zaměřil především na změny jejího obrazu. Umírnění byli dosud považováni voliči za stranu, která chce radikální změny sociálního a daňového systému. Reinfeldt místo toho začal zdůrazňovat postupné reformy a například v daňové oblasti prosadil politiku, která navrhuje snížení daní pro méně movité poplatníky. Dokázal dokonce zahájit dialog s odbory, které díky své síle a spolupráci se sociální demokracií tradičně stály v cestě volebnímu vítězství Umírněných. Prosazené změny měl také symbolizovat nově používaný, i když neoficiální název strany - Noví Umírnění (*de nya Moderaterna*).

Aliance pro Švédsko

Ve Švédsku existují čtyři strany napravo od středu. Jejich snahu porazit jednotnou sociální demokracii vždy komplikovaly jejich vzájemné rozdíly a mnohdy i rozpory. Reinfeldtovi se podařilo prosadit řešení, které nevyžadovalo, aby všechny čtyři strany splynuly. Čtyřlístek středopravicových stran sice kandidoval v letošních volbách samostatně, ale měl společný volební program. Programové spojenectví čtyř stran si vybralo název Aliance pro Švédsko a ve volbách dokázalo získat absolutní většinu parlamentních křesel. Reinfeldtovi Umírnění si polepšili o 11 procent a stali se jednoznačně klíčovou silou v Alianci.

Reinfeldt sestavil koaliční vládu, v níž jeho strana získala polovinu křesel a sám byl 4. října zvolen poměrem 175 ku 169 premiérem. Je nejmladším premiérem za posledních osmdesát let a jeho vláda má ještě několik dalších primátů - například první švédskou ministryni narozenou v Africe.

Fredrik Reinfeldt (* 4. 8. 1965)

- od roku 2003 předseda strany Umírnění
- od roku 2006 32. předseda vlády Švédského království